



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. IX. An Regulares Exempti teneantur locorum Ordinarijs exhibere
privilegium exemptionis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

constitutionem anni 1576. ut rectè notat Sanchez l. 6. *Consl. mor. c. 9. d. 2. n. 12.*

2465.

Dices: Concilio generali non derogatur, nisi facta ejus mentione; sed Gregorius, *in cit. constitutione*, nullam facit mentionem Concilii Tridentini; ergo per eam Concilii decreto nihil derogatum est; *Re. 1.* majorem valde probabiliter negari, ut constat ex dictis alibi. *Resp. 2.* N. min. Nam ex proœmio dictæ constitutionis satis colligitur contrarium; dicit enim ibi: *quidam, forsitan moti auctoritate Tridentini &c. & statim ex certa scientia subjungit privilegij concessionem, ut notat Sanchez cit. n. 12. & fufius Henriquez de indulgent. c. 26. à n. 3. Quæ verò tum in n. 2458. tum alibi, dicuntur de Novitiis, ea non habent indefinitè locum in Novitijs Societatis, ut liquet ex cap. 16. sess. 25. de Regularib. ibi: per hæc tamen Sancta Synodus non intendit aliquid innovare aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis Jesu, juxta pium eorum institutum, à Sancta Sede Apostolica approbatum, Domino, & ejus Ecclesie inservire possit.*

¶ VIII.

An Regulares Exempti ad ea, in quibus subjiciuntur Ordinarijs locorum, possint compelli censuris?

2466.

Resp. non posse, nisi expressè in aliquo decreto, exemptos subjiciente Episcopo, caveatur, ut contra illos possit per censuras procedere; ita Thom. Sanchez l. 6. *Summa c. 1. à n. 14. & l. 7. matr. D. 33. n. 22.* Nam vi decretorum Tridentini non possunt contra Exemptos plus, quàm ibi exprimat in delegatione. Neque dicas: juxta *gloss. in cit. c. grave, v. literarum*, dicitur, quòd Judex, de quo in illo c. agitur, non potuit procedere contra exemptos, quia procedebat *ut Ordinarius, non ut delegatus*; ergo clarè indicat; secus esse, si procedat ut delegatus. *Re. ut quæstio loc. cit. proposita resolveretur, quòd non debite processerit ille Ordinarius, satis fuisse, quòd ostenderetur, cum processisse ex potestate, quæ non extenditur ad tales personas, nempe ex potestate Ordinaria, contra Exemptos; hinc dist. consequ. ergo clarè indicat, secus esse, nimirum rectè procedere etiam contra ex-*

emptos, si procedat ut delegatus secundum formam, qua exempti, pro tali casu ei subjiciuntur, C. secus N. *conseq.*

Præterea quæres 1. an Ordinarij locorum, tanquam Judices Papæ, delegati ad corrigendum Clericos, possint procedere contra Regulares Exemptos non facta mentione *de exemptis*? *Re. negativè*; sic Felinus in *c. grave, de Offic. Ordin. n. 3. Navarr. l. 3. Consl. de Regular. Consl. 21. n. 4.* Nam in odiosis appellatione *simplicis* non venit *simplex qualificatum*, ex *c. statutum, de elect. in 6.* ubi Bonifacius VIII. statutum, ait, felicis recordationis Gregorij X. Papæ Prædecessoris nostri de iis, qui ad parœcialium Ecclesiarum regimen assumuntur, promovendis ad Sacerdotium intra annum, alioquin eisdem Ecclesiis privandis *quod (cum sit pœnale) restringi potius convenit, quàm laxari*: declaramus ad Collegiatas Ecclesias, etiamsi alias parœciales extiterint, & assumptos ad earum regimen, non extendi: sed antiqua jura servari debere potius in eisdem: sed ea dispositio, delegans correctionem criminum, odiosa est, & loquitur solùm *de Clericis*, sine qualitate, adeoque simplicibus; ergo non venit intelligenda *de Clericis affectis qualitate, exemptionis*, præsertim, qui privilegio exempti sunt etiam à *Judicibus delegatis*, ut habet nostra Societas in Bulla Gregorij XIII. anni 1584. incipiente: *Ascendente &c.*

2467.

¶ IX.

An Regulares Exempti teneantur locorum Ordinarijs exhibere privilegium exemptionis?

Resp. 1. communem esse Doctorum, quòd teneantur exhibere, quando exemptio *non est notoria*; quia Exemptos teneri exhibere Ordinarijs intra terminum ab ipsis præscriptum privilegia exemptionis, habetur *c. cum persone, de Privil. in 6. junct. gloss. v. tradere*; cujus ratio est, quia secus præsumitur pro eorum subjectione; cum Episcopus intentionem suam, in materia subjectionis, respectu omnium, qui sunt in ejus diœcesi, fundatam habeat in jure communi, nisi *probent se exemptos*, qui se tales dicunt, ut constat ex dictis superius: Dixi, *quando exem-*

2468.

exemptio non est notoria; secus enim etiam citati ab Ordinario, non tenentur, coram privilegium exemptionis exhibere; ita Navarr. c. *cum contingat*, de Rescript. causa 6. n. 6. Henriquez l. 7. de Indulgen. c. 25. n. 6. & complures alij, 1. ex c. *si duobus*, 7. de Appellat. ubi dicitur: quod si quis appellavit ad Papam, & citatus à Judice suo non comparuit, nec responsalem dedit, excommunicatio contra eum lata teneat, pro contumacia, nisi Judex sciret eum appellasse. Ubi gloss. v. *nisi*, ait: si notum ei erat, quod non erat de sua jurisdictione, nec tenet sententia, nec tenebatur comparere. Quia qui scit, certiorari non debet. Nam notoria probatione non egent. Ex hoc colliges, cum privilegium exemptionis, quo gaudent Mendicantes, sit notorium, præsertim propter longam possessionem, quâ in eo privilegio, ac usu sunt, nec citatos ab Ordinario teneri comparere, id, quod sequitur ex præced. sic Henriquez cit. à n. 7. lit. F. Sylvester V. Exemptio q. 7. & alij; præsertim, cum habeant privilegium, relatum à Tabiena, V. Exemptus, & Armilla, V. Exemptio, quod non teneantur exemptionem suam, utpote notoriam, allegare. An autem Ordinarij eos censuris ad hoc cogere possint diximus n. 2466. Colliges 2. quod Exempti per Sedem Apostolicam à jurisdictione Ordinarij, non teneantur ad *ius reverentiale* ipsi Ordinario; & ideo in introitu Episcopi non teneantur ire obviam illi, & honorem, quem alij faciunt, præstare; sic Paulus de Castro in L. fin. C. de bonis Libert. apud Sanchez l. 6. Consil. moral. c. 9. d. 2. n. 36. Colliges 3. quod nullus Ordinarius, invito Prælato, & Regularibus, in Ecclesiam exemptam convocare possit processiones, celebrare Ordines, aut publicas missas, vel alia Officia Divina; nec ibi exercere judicia; quorum omnium ratio est; quia exemptio ab ejus jurisdictione in Ordine ad ejusmodi actus ei obstat; sic Henriquez cit. c. 26. qui c. 25. n. 9. latè probat, quod Episcopus non possit visitare Regulares exemptos; sed Prælatus Regularis.

¶ (o) : ¶

¶

¶ X.

An Exemptio Regularium sit odiosa, & ideo restringenda?

Affirmativam prosequitur Author libelli, cui titulus: *Epitome quest. selectorum de Juribus Ordinarij, & Exemptorum*, p. 1. q. 1. quamvis apponat aliquas deinde limitationes ad finem, ut non procedat 1. si exemptio restricta careret effectu; 2. si sit ex causa onerosa, non aliunde compensata; 3. quando vitandam restrictionem suadet æquitas; 4. si exinde sequeretur absurdum; 5. respectu eximentis. Ratio ipsius est, quia talis exemptio est odiosa 1. quia est recessus à jure communi, & præjudicans jurisdictioni Ordinariæ, quæ est valde favorabilis, & intentionem suam habet fundatam in jure communi ubique, & in omnes suæ diocesis, per c. *cum Episcopus*, de Offic. Ordin. & c. *omnes Basilicæ*, 16. q. 7. 2. quia juri communi, tanquam publicæ pacis, & tranquillitatis causâ constituto, magis favendum est, & statuta illi contraria, quoad fieri potest, strictè accipienda, & ad illud redigenda, c. *cum dilectus* 8. de Consuet. sed tale quid sunt exemptiones, cum sint recessus à jure communi, & ut loquitur Trid. sess. 24. c. 11. de Reform. inde perturbationes, & dissolutiones excitentur. 3. quia dispositio, in qua concurrat simul favor, & odium, simpliciter odiosa censetur; at hoc habet exemptio Regularium. Continet enim odium, ut ex præmissis constat; favorem, cum respiciat favorem Religionis, ut communiter docent contrarij; ergo.

Verùm contrarium (nempe privilegium, exemptionis esse simpliciter favorabile; consequenter non strictè, sed latè accipiendum) multò probabilius est; ita Suarez l. 8. de Legib. c. 27. à n. 7. Sanchez l. 6. Consil. moral. c. 9. d. 1. n. 40. Henriquez cit. l. 7. de Indulg. c. 25. n. 6. Quia dispositio, quæ directè intendit favere, simpliciter favorabilis est, licet indirectè alius gravetur, quando sic disponens novit gravamen inde subsequens alteri, ut probavimus supra à n. 551. sed exemptio Regularium directè intendit favere

BB bb

Regu-

2469.

2470.